

DRUŠTVENE VESTI

Ormož. Nova zgodovinska igra v petih dejanjih Pivčev »Mlinarjev Janez« se vprizori v ormoški društveni dvorani v nedeljo dne 11. januarja popoldne ob treh. Igra je nova in velezanimiva iz leta 1456, iz zgodovine celjskih grofov in teharskih plemičev. Igra je dramatizacija Kočevarjevi povesti o mlinarjevem Janezu, je nadaljevanje Funtek-Parmove opere »Urh, grof Celjski«. Povec kaže početje celjskih grofov, bežigradske temne ječe, trpljenje Teharčanov in njihovih hčera, častne boje teharskih sinov, zmago krščanske kreposti nad krutostjo in zvižajo, boje s Turki pred Belgradom, nastop Janeza in Marjetice, njuno suženstvo v Alžiru in srečno vrnitev na slavne Teharje. K mnogobrojni udeležbi vabi Prosvetno društvo v Veliki Nedelji.

Formin. Človek kot družabno bitje si ne more želeti boljšega, kot je zvesti sodrug, dober prijatelj, ob katerega se zaupno opira srce v tugi in veselju; človeštvo vobče je velkanska družba, v kateri smo neposredno vezani eden na drugega v širjem in ožjem pomenu. To misel družabnosti in iskrenosti razume in tudi po sorazmerni možnosti udeležuje v bližnji okolici. Izobraževalno društvo v Osluševcih. To društvo nam je dne 28. decembra oskrbelo v hiši gostoljubnega Antona Venta dobro uspelo veselico, ki je imela lep družaben značaj. Pozdrav, Zvočne pesmi, godba, osobito pa »Maticova« humoristična predstava je izzvala iz gostov prav dobro razpoloženje.

*

Pesem narave.

Pesem vod.

Tako malo je znano, da potok šumlja po napevu, da imajo tekoče vode svoje muzikalne zakone.

To čudno prikazen sta prvič opazovala ter ugotovila pred desetletji nemška fizika Ernst ter Albert Heim. Dognala sta, da izvirajo glasovi tekočih

vod od tega, ker povzročajo nagli tok v vodi majhne zračne mehurčke, ki se, dospevši na površje, razpočijo. Pri toku vode se dogaja nešteto najneznatnejših eksplozij. Pri eksplozijah se vedno ponavljajo trije določeni glasi: C, E in G, ki tvorijo C dur akord. Pri vodopadih se pridruži trem omenjenim glasom še nizki F. Počasi žuboreči potoček prepeva v glasih: C, E, G; šumeča reka, manjši vodopadi pojejo pesem v F, C, E in G glasovih. Pri najbolj silovitih vodopadih prevlada nizki F vse druge glase, kakšen je pač tok vode in po tem nadkriljuje ta ter oni glas tako, da se glasi pesem tekočih vod vedno v C duru.

Pesem dreves.

Tudi šuštenje ter bučanje gozdov se vrši po godbenih zakonih. Smrekov ali jelkin gozd šumi čisto drugače nego listnato drevje. So drevesa, kojih šumenje doni kakor orgle. V parku egipčanskega mesta Kairo raste več akacij, ki povzročajo pri najbolj lahmem pišu vetra flavine koncerte. Te vrste akacij imajo dolge trne, katere izdolbejo posebne žuželke in jih preluknjajo. Skozi luknjice piska veter, kakor bi igral na flavto. Raziskovalec Afrike Jurij Schweinfurth je odkril v Šiluk deželi cele gozdove flavta akacij, iz katerih se razlega pri vetrovnem vremenu daleč slišna godba kakor iz tisočerih flavt. Domačini se ogibljejo v nepoučenem praznoverju piskajočih gozdov.

Pesem mrtve narave.

Ne prepeva nam samo živa narava, celo kamenje doni ter kriči, celi hribi dajejo od sebe daleč slišne glasove. Stari kameniti stebri tožijo ter jočejo pri vzhajanju solnca. Po zapuščenih dolinah zvonijo zvonovi iz nevidnih zvonikov. Morske obali pretresa pisk tromb. Baš beleženo so dejstva, katera bomo dokazali na sledečih vzgledih:

Pri egipčanskem mestu Theben stoji bogznanj koliko tisočletij stari Memnonov steber, ki je izklesan iz granita. Kakor hitro posijejo na steber prvi žar

ki vzhajajočega solnca, se razlegajo iz njega najbolj mični valčki. Godbo iz Memnonovega stebra razlagajo z razliko med nočno ter dnevno temperaturo. Že staroegipčanski svečeniki so opazovali muziciranje stebra in so ga izrabili v svoj prid. Kot dobri fiziki so ustavili v steber posebno napravo, ki je pojačevala čudno godbo in vzbujala priprostemu narodu božanstveno občudovanje ter češčenje. Pojačevalna naprava je seve že davno — davno propadla, a muziciranje in seve neojačeno je ostalo v stebru do danes.

Severno od Egipta na iz sv. pisma znanem Sinajskem polotoku, naletimo glasove od sebe dajajoče čudo posebne vrste. Pri ribiški vasi Tur ob morski obali je komaj 100 m visok peščeni grič, kateremu pravijo »hrib zvonov« in ki pada zelo strmo proti obali. Oni, ki so že plezali na stožičasti grič, so slišali in čujejo še danes pri suhem vremenu čudne, zvonjenju podobne glave sove pod nogami. Ako plezalec postoji, mu doni naprej pod nogami in glas se razgublja le počasi. Ako potnik nadaljuje pot proti vrhu, mu zvonji neprestano pod nogami. Tamnošnji beduini pripovedujejo tujcem pravljico o začaranem krščanskem samostanu, kojega zvonjenje se glasi iz notrajnosti griča. Hrib je po tej pripovedki proklet od mohamedanskega Alaha in radi tega zdivjajo kamele karavan, ako morajo mimo.

Omenjeni »grič zvonov« so raziskovali že v najnovejših časih vsi mogoči raziskovalci, naravoslovci ter učenjaki. Vsak je podal glede zvonjenja svojo lastno razlago, vendar ni nobena verjetna.

V Nemčiji je znana »pojoča dolina v Thronecken«. Med visokima, z gozdovi porastenima hriboma se raztega tamkaj globoko zarezana dolina, ki ima le eden izhod proti jugo-zapadu. Že v sta rodavnih časih je veljala dolina v Thronecken kot prebivališče duhov brez miru in se je je vse z največjim strahom ogibalo. Potniki so čuli pri belem dnevu zvonjenje, pojoče človeške glasove in razne druge skrivnostne od-

Ste naročeni na list

NEDELJA

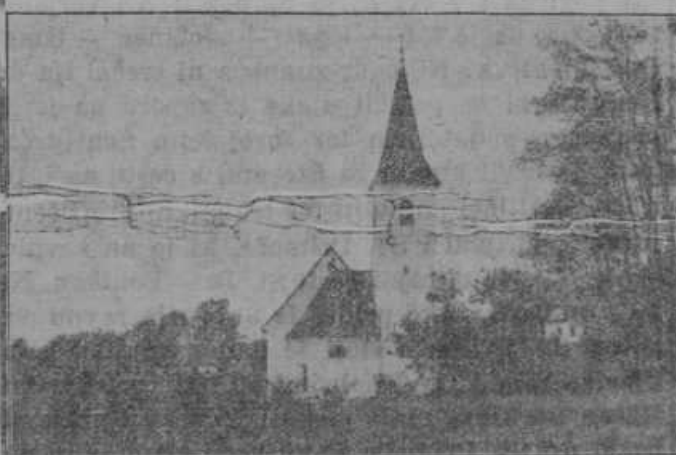
?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijatelj« in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Štambskov trg 20

Guzajeva rojstna hiša na levo od podružne cerkve sv. Primoža.

stovalo za prerejo družine. Treba je bilo na dno. V tej borni primoški kočuri je bil rojen Franc Guzaj dne 12. novembra 1839 kot zakonski sin Antona in Ane, rojene Mravljak.

Okolica Sv. Primoža je odprta na levo od

St. Jurja, proti desni je obdana od gozda in bil kraj, ako bi ne peljala skozi cesta, precej samotna in se mu je mogoče približati čisto nepozaženo.

Tudi našega ubežnika ni videl nikdo, dokler ni stopil pred mater ob ognjišču. Prestrašila se je, ko jo je ogovoril in so jej ušle nekako preseščeno besede: »Jezus, Marija, ti si, Francuh? Odkod za božjo voljo si se uzel? Saj si bil zaprt v Celju?«

»Za božjo voljo, in vi mati ste verjeli, da je vaš sin res tat in so ga obsodili po pravici, ker je stegnil prste čisto po nepotrebem po tuji lastnini?«

Mati si je utrnila solzo na to uprašanje, se useknila, pogledala sinu v oči in ga pobožala po glavi z zagotovitvilo: »Veliko se govori po fari o naši hiši. Bog mi je priča, da sem znala, da boš prišel in mi boš povedal, da so te oropali po nedolžnem dobrega imena, kakor so ga že ukradli davno naši hiši.«

(Dalje.)